

COLLEGEVOORSTEL

Zaaknummer: Z26-061832

Datum afstemming
portefeuillehouder: 11 mei 2026

Portefeuillehouder: wethouder Floor Gordon

Behandelend ambtenaar:
Jorien Wesseling
(06) 24701502
j.wesseling@amstelveen.nl
Stedelijke ontwikkeling

Onderwerp

Eindevaluatie buurtaanpak energietransitie Randwijck en Bankras/Kostverloren 2023-2025

Besluit

Het college van burgemeester en wethouders besluit:

De eindevaluatie buurtaanpak Randwijck en Bankras/Kostverloren 2023-2025 vast te stellen.

Samenvatting

Het Energieteam was van maart 2024 tot en met december 2025 actief in de pilotwijken Randwijck en Bankras/Kostverloren. Het team heeft zich gericht op woningeigenaren met een grondgebonden woning. Het betreft circa 3000 woningen in deze wijken. De inzet richtte zich op het informeren, enthousiasmeren en ondersteunen van bewoners bij het verduurzamen van hun woning. Dit is onder andere gedaan via informatieavonden, inloophmomenten in wijkcentra, gratis woningbezoeken door een technisch adviseur en een persoonlijk stappenplan voor energiebesparing dat huis-aan-huis is verspreid.

Uit de eindevaluatie blijkt dat de buurtaanpak heeft bijgedragen aan het in beweging krijgen van bewoners en het versnellen van de verduurzaming. Dit blijkt onder meer uit een relatief sterke daling van het gasverbruik, een toename van woningen met een beter energielabel en een bovengemiddeld aandeel subsidieaanvragen in de pilotwijken.

De evaluatie wordt met dit voorstel vastgesteld en de inzichten worden benut voor de verdere uitrol van de buurtaanpak in andere wijken.

Doel

Het doel is om de verduurzaming van woningen te stimuleren en het energiegebruik te verminderen, zodat wordt bijgedragen aan de ambitie van de gemeente Amstelveen om in 2040 onafhankelijk te zijn van fossiele brandstoffen.

Prestatie

In de pilotwijken is ingezet op het informeren, enthousiasmeren en ondersteunen van bewoners bij het verduurzamen van hun woning. Dit is onder andere gedaan via woninggerichte informatie, informatieavonden en individuele ondersteuning.

De prestaties zijn gemeten aan de hand van verschillende indicatoren. Uit de evaluatie blijkt onder meer:

- een verdere daling van het gasverbruik in 2025 (Randwijck -2%, Bankras/Kostverloren -1%), terwijl de daling stedelijk minder eenduidig was;
- een relatief hoog aandeel gasafsluitingen (49% van het totaal in Amstelveen in 2025);
- een toename van het aandeel woningen met een beter energielabel;

- een bovengemiddeld aandeel gemeentelijke subsidieaanvragen vanuit de pilotwijken (43% in 2024 en 49% in 2025).
- circa 27% van de landelijke ISDE-subsidieaanvragen afkomstig is uit de pilotwijken. Deze regeling kent een aanvraagtermijn tot 24 maanden na uitvoering van de maatregel, wat zorgt voor een vertraagd effect in de cijfers ten opzichte van gemeentelijke subsidies (aanvraag binnen 13 weken).

Deze resultaten duiden erop dat de aanpak heeft bijgedragen aan het in beweging krijgen van bewoners en het versnellen van de verduurzaming.

Voorgeschiedenis en context

Op 16 december 2020 is de Transitievisie Warmte Amstelveen door de gemeenteraad vastgesteld. Aan de hand van een afwegingskader zijn kansrijke buurten benoemd. Voor de wijken Randwijck en Bankras/Kostverloren kwam het warmtenet van Eneco naar voren als robuuste warmte-optie.

Samen met bewoners zijn in 2022 en 2023 voor de Heldenbuurt en Zeestratenbuurt, Randwijck West en Randwijck Oost buurtuitvoeringsplannen opgesteld. Deze gebiedsgerichte benadering had als doel om deze buurten uiteindelijk aardgasvrij te maken, met name door een overstap naar het warmtenet van Eneco. Er werd gewerkt volgens een vast format met een meedenkgroep en een buurtbrede presentatie van het plan. Uit de gesprekken met de bewoners kwamen vier vragen naar voren: 1) Wat moeten we als eerste doen? 2) Bij welk bedrijf kunnen we terecht voor maatregelen zoals isolatie? 3) Hoe kunnen we dit financieren? 4) Wat hebben de burens al gedaan en wat zijn hun ervaringen?

Deze vragen vormden de basis voor de oprichting van het wijkteam eind 2023. Het Energieteam is vervolgens van maart 2024 tot en met december 2025 actief geweest in de wijken Randwijck en Bankras/Kostverloren. De aanpak en resultaten van deze tweejarige inzet worden in deze evaluatie beoordeeld.

Overwegingen die hebben geleid tot het voorgestelde besluit

De buurtaanpak is uitgevoerd van maart 2024 tot en met december 2025. In september 2025 is een tussentijdse analyse opgesteld, gevolgd door de voorliggende eidevaluatie. De opgedane inzichten zijn inmiddels toegepast in nieuwe wijken.

Door de evaluatie vast te stellen, worden de inzichten geborgd voor vervolgbesluit. Zonder dit besluit is er minder basis om de aanpak door te ontwikkelen en te verantwoorden. Daarnaast wordt met het vaststellen van deze evaluatie invulling gegeven aan de wens van de rekenkamer om beleid goed te evalueren en van daaruit nieuw beleid op te zetten.

Keuzemogelijkheden/alternatieven

Er is een toezegging gedaan aan het college om na afronding van de pilot in Randwijck en Bankras/Kostverloren een evaluatie uit te voeren en voor te leggen. Om die reden zijn er geen alternatieven voor dit voorstel.

Participatie

Voorafgaand aan de start van het Energieteam zijn bewoners via meedenkgroepen en buurtbijeenkomsten betrokken bij het opstellen van de buurtuitvoeringsplannen (2022-2023). Hierbij zijn hun vragen en behoeften opgehaald.

Tijdens de uitvoering (2024–2025) is de participatie voortgezet via een meedenkgroep, enquêtes en gesprekken in de wijk. Dit heeft geleid tot een aanpak die beter aansluit bij de praktijk van bewoners. De opbrengsten zijn meegenomen in de evaluatie.

Kanttekeningen en risico's

De evaluatie geeft inzicht in de werking en resultaten van de buurtaanpak. Tegelijkertijd zijn er enkele beperkingen die invloed hebben op de interpretatie van de resultaten en de bruikbaarheid voor vervolgbeleid. Zo heeft de gemeente beperkte invloed op de verduurzamingskeuzes van eigenaar-bewoners, waardoor resultaten niet volledig aan de aanpak kunnen worden toegeschreven. Daarnaast beïnvloeden externe factoren, zoals energieprijzen, landelijke regelingen en marktomstandigheden, het tempo van verduurzaming.

Deze kanttekeningen worden meegenomen bij de verdere doorontwikkeling van de buurtaanpak.

Financiën

De uitvoering van de buurtaanpak is gedekt binnen de bestaande programmabegroting. Dit voorstel heeft geen aanvullende financiële consequenties.

Vervolgstappen

Uitvoering en procesplanning

Na vaststelling van de evaluatie wordt de buurtaanpak voortgezet in andere buurten, waarbij de opgedane inzichten worden toegepast. Begin 2026 is het Energieteam gestart in de wijk Patrimonium. Vanwege de kleinere omvang van deze wijk is het team hier circa zes maanden actief.

In september 2026 wordt een nieuw gebied aangewezen voor de voortzetting van de aanpak. De gebiedsgerichte werkwijze maakt daarnaast onderdeel uit van het warmteprogramma.

Evaluatie

De voorliggende eindevaluatie betreft de evaluatie van de buurtaanpak in de periode 2024–2025.

Gedurende de uitvoering is de aanpak doorlopend gemonitord en waar nodig bijgesteld op basis van onder andere enquêtes, woningbezoeken en andere contactmomenten met bewoners. De resultaten hiervan zijn verwerkt in deze eindevaluatie.

Duurzaamheidsaspecten

Dit voorstel draagt bij aan de verduurzaming van de gebouwde omgeving door inzicht te geven in de effectiviteit van de buurtaanpak energietransitie. De evaluatie laat zien in hoeverre bewoners zijn gestimuleerd om energiebesparende maatregelen te nemen, wat bijdraagt aan de transitie naar een aardgasvrije gebouwde omgeving.

Bijlagen

Bijlage Eindevaluatie buurtaanpak Randwijk en Bankras Kostverloren

Behandeld in B&W-vergadering 2 juni 2026.

Besluit B&W: Besloten wordt conform het voorgestelde besluit.